

Aan de raden van de gemeenten in Flevoland

I.a.a. de colleges van burgemeester en wethouders van deze gemeenten

Ons kenmerk : VRFL-223-3048
Inlichtingen bij : John van der Zwan, secretariaatveiligheidsregio@brandweervlevoland.nl
Lelystad : 24 december 2020

Betreft: Wensen en bedenkingen bij voornemen tot deelnemen veiligheidsregio in
werkgeversvereniging

Geachte gemeenteraad,

Op 14 september 2020 heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de voorzitters van de vijftientig veiligheidsregio's, mede op advies van de Brandweerkamer van de VNG, het principebesluit genomen tot het oprichten van de *Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's* (hierna: WVS). Deze werkgeversvereniging zal namens de besturen van de veiligheidsregio's onderhandelen met de werknemersorganisaties en bindende afspraken maken over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's (uitgezonderd de medewerkers in dienst bij de sector ambulancezorg, zij hebben een branche-cao).

Wij zijn voornemens deel te nemen in deze werkgeversvereniging.

Op basis van wettelijke voorschriften dienen wij een procedure te doorlopen waarbij wij de raden van de in de veiligheidsregio deelnemende gemeenten in de gelegenheid stellen om hun wensen en bedenkingen bij dit voornemen bij ons naar voren te brengen. Met deze brief doen wij dat.

Huidige situatie

De arbeidsvoorwaarden voor de medewerkers van de veiligheidsregio's worden nu overeengekomen onder de paraplu van de VNG. Sinds 2014 is voor een aantal onderwerpen die specifiek voor de brandweer gelden een aparte kamer ingericht, de Brandweerkamer (dit is een kamer van het College voor Arbeidszaken van de VNG). De VNG en het Veiligheidsberaad hebben hiertoe in 2014 een dienstverleningsovereenkomst gesloten.

Per 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) van kracht. Deze geldt voor gemeenten en voor samenwerkende gemeentelijke organisaties (SGO).

Op de veiligheidsregio's blijft, voor beperkte duur, de huidige publiekrechtelijke regeling van arbeidsvoorwaarden CAR-UWO (inclusief de specifieke brandweerhoofdstukken) van kracht, aangezien voor de veiligheidsregio's de inwerkingtreding van de Wnra tijdelijk is uitgesteld en zij dus niet onder de Cao Gemeenten/Cao SGO kunnen vallen.

De voornaamste reden daarvoor is dat binnen het private arbeidsrecht brandweervrijwilligers niet mogelijk zijn omdat de aanstelling van een brandweervrijwilliger onder de definitie van een arbeidsovereenkomst valt.

De gemeenten en de overige samenwerkende gemeentelijke organisaties passen per 1 januari 2020 de Cao Gemeenten respectievelijk de Cao SGO toe. Materiële rechten en plichten uit de CAR-UWO zijn omgezet naar deze cao's.

Voor de jaren 2020 en 2021 is met de VNG-organisatie afgesproken dat de CAR-UWO nog wordt bijgehouden. De veiligheidsregio's zullen evenwel in de toekomst (structureel) zelf tot arbeidsvoorwaardenvorming moeten komen.

Overwegingen

In deze context is door het Veiligheidsberaad in juni 2019 aan de Brandweerkamer verzocht een advies voor te leggen over de toekomstige organisatie van de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. Het advies van de Brandweerkamer – te weten het oprichten van een eigen werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's – is besproken door het Veiligheidsberaad in december 2019. Tijdens deze bespreking is geconcludeerd dat er twee scenario's reëel worden geacht om te komen tot collectieve arbeidsvoorwaardenvorming voor de veiligheidsregio's:

- scenario 1
de veiligheidsregio's dienen een verzoek in om lid te worden van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (WSGO) en verbinden zich daarmee aan de Cao SGO (waarmee de Wnra ook in werking moet treden voor de veiligheidsregio's);
- scenario 2
de veiligheidsregio's maken conform het advies van de Brandweerkamer een eigen arbeidsrechtelijke regeling en richten daartoe gezamenlijk een eigen werkgeversvereniging op. Bij de totstandkoming van deze regeling wordt zoveel mogelijk getracht aansluiting te vinden bij de cao's in de gemeentelijke sector.

In december 2019 is voorts geconcludeerd dat besluitvorming over de voorgestelde scenario's in het Veiligheidsberaad pas kan plaatsvinden wanneer de veiligheidsregio's (als werkgevers) zich terdege hebben kunnen beraden over de mogelijke varianten en de bijbehorende consequenties. In dat verband is in februari 2020 aan de voorzitters van de veiligheidsregio's gevraagd om binnen de eigen besturen van gedachten te wisselen over de twee scenario's en kenbaar te maken of de noodzaak kan worden onderschreven om een eigen werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's op te richten.

Het resultaat van deze ophaalronde laat zien dat 23 van de 25 veiligheidsregio's kiezen voor scenario 2, te weten een eigen werkgeversvereniging. Door enkele regio's worden daar aanvullende opmerkingen en randvoorwaarden bij geplaatst. Twee veiligheidsregio's geven de voorkeur aan scenario 1.

De volgende opmerkingen en voorwaarden worden door de verschillende regio's genoemd:

- één uniform besluit door de 25 veiligheidsregio's, zodat er landelijke collectieve afspraken gemaakt kunnen worden;
- zoveel mogelijk volgen van de cao-bepalingen van de sector gemeenten;
- borgen van de arbeidsvoorwaarden voor de GGD (voor de veiligheidsregio's die dit betreft);
- urgentie om tot een keuze te komen, gezien de gemeenten per 1 januari 2020 zijn overgestapt naar de Cao Gemeenten – daarmee samenhangend: de VNG verzoeken om de CAR-UWO nog één jaar langer beschikbaar te houden (tot 1 januari 2022, een verzoek dat overigens inmiddels is gehonoreerd);
- lid worden van een werkgeversvereniging vereist mogelijk dat de gemeenschappelijke regeling van meerdere veiligheidsregio's aangepast moeten worden (in Flevoland is dat overigens niet aan de orde);
- gemeenteraden moeten in de gelegenheid worden gesteld om hun wensen en bedenkingen over deelname aan de vereniging in te dienen bij het algemeen bestuur van de veiligheidsregio;
- ook andere aspecten worden genoemd, zoals de relatie met de Wnra (behoud van uitzondering), de rol van de vakbonden, afwijkende positie voor (een deel van) de vrijwilligers, grip op specifieke brandweervraagstukken, de relatie met taakdifferentiatie brandweer, door de coronacrisis waarschijnlijk meer tijd nodig in de voorbereiding.

Perspectief op toekomstige situatie

Deze punten zijn door het Veiligheidsberaad belegd met het volgende perspectief. Uitgangspunt is dat alle 25 veiligheidsregio's deelnemen aan deze vereniging. Tevens is uitgangspunt dat de toekomstige arbeidsvoorwaardenregeling van de WSV zoveel mogelijk vergelijkbaar wordt met de Cao Gemeenten/Cao SGO, met toevoeging van c.q. aparte aandacht

voor specifieke brandweeronderwerpen (vergelijkbaar met de huidige brandweerbepalingen in de CAR-UWO). Er wordt gekeken of en hoe de arbeidsvoorwaarden van de GGD hierin passen.

De overgang van de huidige situatie naar een werkgeversvereniging voor de veiligheidsregio's wordt zo veel als mogelijk budgetneutraal georganiseerd. De inrichting van de vereniging en ondersteuningsorganisatie wordt opgepakt door een commissie onder bestuurlijk voorzitterschap van burgemeester Depla (voorzitter Brandweerkamer), met medewerking van de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio. De formele oprichting van de WVSV en start van de werkzaamheden volgt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 1 januari 2022.

Urgentie

Ten aanzien van het vervolgproces speelt enige urgentie. Sinds de Wnra per 1 januari 2020 in werking is getreden, lopen de Cao Gemeenten/Cao SGO enerzijds en de CAR-UWO (voor alleen nog personeel veiligheidsregio's) anderzijds uit elkaar. De dienstverlening van de VNG aan de veiligheidsregio's is nog van beperkte duur; de CAR-UWO blijft beschikbaar tot 1 januari 2022.

De werkgeversvereniging wordt gestart met de regio's die dat al kunnen en mogen op basis van artikel 31a, lid 1 en 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De rest volgt later, zodra zij de interne besluitvorming hebben doorlopen. Het tempo verschilt per regio, omdat er binnen sommige veiligheidsregio's nog niet in is voorzien dat het algemeen bestuur kan besluiten tot deelneming in een vereniging. Het regelen hiervan is een proces dat enige tijd in beslag kan nemen. In Flevoland speelt dit zoals gezegd overigens niet.

Besluitvorming

Voor het deelnemen in de beoogde werkgeversvereniging is besluitvorming nodig die voortkomt uit de Wet gemeenschappelijke regelingen, die in artikel 31a bepaalt:

1. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie besluit slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien de regeling in deze mogelijkheid voorziet en dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.

2. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam of het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie te brengen.

Voor zover het gaat om het bepaalde in het eerste lid is van belang dat de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Flevoland 2017 in artikel 8 lid 7 bepaalt:

'Het algemeen bestuur besluit tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet eerder genomen dan nadat de gemeenteraden conform artikel 31a van de Wgr in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen bij het algemeen bestuur naar voren te brengen.'

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland is daarmee bevoegd een besluit te nemen tot deelnemen in de beoogde werkgeversvereniging maar niet eerder dan nadat de gemeenteraden in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen bij het algemeen bestuur naar voren te brengen.

Verzoek eventuele wensen en bedenkingen

Hierbij zenden wij u het ontwerp van het voorgenomen besluit dat het algemeen bestuur wil nemen. Wij verzoeken u uiterlijk 15 maart 2021 uw eventuele wensen en bedenkingen aan ons kenbaar te maken. Wij zijn voornemens een definitief besluit te nemen op 30 juni 2021.

Kern van de motivering

Gezamenlijk optrekken van de veiligheidsregio's is in zekere zin een voortzetting van de huidige werkwijze in de Brandweerkamer c.q. College van Arbeidszaken (aansluitingsovereenkomst), vanuit een zelfstandige positie. Gezamenlijk optrekken biedt de volgende voordelen:

- het creëren van een heldere arbeidsvoorwaardenstructuur voor de gehele sector;
- typische brandweervraagstukken rond bijvoorbeeld roosters en doorstroom kunnen in landelijke kaders worden geregeld;
- er wordt recht gedaan aan de bijzondere figuur van de veiligheidsregio en de daarbij specifieke arbeidsvoorwaarden.

Met vriendelijke groet,
Namens het algemeen bestuur,

F.M. Weerwind
voorzitter

C. Verdam
secretaris

Bijlage 1 : Voorgenomen besluit

Voorgenomen besluit

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland;

Gelet op artikel 31a van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 8 lid 7 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Flevoland 2017;

Overwegende:

- dat naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) de gemeenten en overige samenwerkende gemeentelijke organisaties per 1 januari 2020 de Cao Gemeenten respectievelijk de Cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) toepassen;
- dat op de veiligheidsregio's, voor beperkte duur, de huidige publiekrechtelijke regeling van arbeidsvoorwaarden (overeenkomstig CAR-UWO, inclusief de specifieke brandweerhoofdstukken) van kracht blijft, aangezien voor deze groep de inwerkingtreding van de Wnra tijdelijk is uitgesteld en zij dus niet onder de Cao Gemeenten/Cao SGO kunnen vallen;
- dat de huidige mogelijkheid om (langs de weg van de VNG) te komen tot collectieve arbeidsvoorwaarden komt te vervallen.
- dat het derhalve van bijzonder aangewezen belang is dat landelijke collectieve afspraken gemaakt worden voor de sector veiligheidsregio's en in het Veiligheidsberaad is afgesproken een werkgeversvereniging op te richten;
- dat in de vergadering van het Veiligheidsberaad van 14 september 2020 door alle 25 voorzitters veiligheidsregio de intentie is uitgesproken om deel te nemen aan de *Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's* (WVSV) en er daarmee sprake is van een collectieve behoefte;
- dat de toekomstige arbeidsvoorwaardenregeling van de WVSV zoveel mogelijk vergelijkbaar wordt met de Cao Gemeenten/Cao SGO, met toevoeging van c.q. aparte aandacht voor specifieke brandweeronderwerpen (vergelijkbaar met de huidige brandweerbepalingen in de CAR-UWO);
- dat de formele oprichting van de WVSV en de start van de werkzaamheden zo spoedig mogelijk volgt, maar uiterlijk 1 januari 2022;
- dat de raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de WVSV en dat op grond daarvan geconcludeerd kan worden dat

BESLUIT:

Deel te nemen in de landelijke *Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's* (WVSV), die namens de besturen van de veiligheidsregio's onderhandelt met de werknemersorganisaties en bindende afspraken maakt over arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's (uitgezonderd medewerkers in de sector ambulancezorg).

Plaats, datum,

F.M. Weerwind
voorzitter

C. Verdam
secretaris